

Sygn. akt I C 412/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Kolasiński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Hausman

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2017 roku w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. M.**

przeciwko (...) **S. A.z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki T. M. na rzecz pozwanego (...) S. A.z siedzibą w W. kwotę 1.617 zł (jeden tysiąc sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu r. pr. A. B. kwotę 1.476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym stawkę podatku od towarów i usług w wysokości 276 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu;

IV. kosztami sądowymi, od których uiszczenia zwolniona była powódka, obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 412/14

UZASADNIENIE

T. M. wniosła przeciwko (...)S. A.z siedzibą w W. pozew o zapłatę kwoty 10.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że 9 października 2013 roku w swoim mieszkaniu wstała za potrzebą fizjologiczną, zasłabła i upadła na segment, doznając wieloodłamowego złamania przekrętarzowego uda lewego. Wskutek tego zdarzenia powódka przeszła operację, przez 6 tygodni chodziła o kulach, a obecnie przy balkonie. Ponadto, ma krótszą nogę oraz na stałe umieszczone śruby w udzie. Cały czas odczuwa bóle lewego uda, utyka i ma kłopoty z ubieraniem, myciem oraz schylaniem (k. 2-3, 20).

Postanowieniem z 6 marca 2014 roku sąd zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu (k. 14).

W odpowiedzi na pozew (...)S. A.z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz od powódki kosztów procesu. W uzasadnieniu pisma strona pozwana przyznała, że powódka była objęta grupowym pracowniczym ubezpieczeniem u pozwanego, gdzie suma ubezpieczenia wynosiła 3.500 zł, a za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu świadczenie wynosiło 4 % sumy ubezpieczenia, tj. 140 zł. Według pozwanego,

ubezpieczenie powódki obejmowało nieszczęśliwy wypadek rozumiany jako nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, niezależnie od swojej woli, doznał trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł. Zdaniem strony pozwanej, okoliczności zdarzenia wskazane przez powódkę świadczą, że do złamania nogi doszło w wyniku zasłabnięcia (przyczyny wewnętrznej), a nie nieszczęśliwego wypadku (k. 31-33).

Sąd rozpoznał sprawę z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym (k. 126).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 9 października 2013 roku w godzinach wieczornych T. M. leżała w łóżku w swoim mieszkaniu i oglądała telewizję. Gdy wstała za potrzebą fizjologiczną, zasłabła i upadła na segment. Przyczyną upadku T. M. było zachwianie równowagi w wyniku zasłabnięcia, tj. przyczyna leżąca wewnątrz jej organizmu.

Dowody:

- zgłoszenie szkody (k. 7 oraz w aktach szkody),
- pisemna opinia biegłego z zakresu chorób wewnętrznych lek. med. E. M. (k. 210-229) oraz pisemna opinia uzupełniająca (k. 251),
- przesłuchanie powódki T. M. (k. 111v-112).

W wyniku upadku T. M. doznała wieloodłamowego złamania przekrętarsowego uda lewego. W chwili zdarzenia była trzeźwa. W szpitalu przeszła operację, w czasie której w jej lewej nodze umieszczono gwóźdź śródszpikowy, śrubę szyjkową i dwie śruby dystalne. Przez 6 tygodni musiała chodzić o kulach, a następnie przy balkoniku. Musiała zażywać leki przeciwbólowe. T. M. do chwili obecnej ma problem z utykaniem. Przy czynnościach życia codziennego wymaga pomocy innych osoby.

Dowody:

- dokumentacja medyczna dotycząca leczenia T. M. (k. 9-12, 64-108 oraz w aktach szkody),
- decyzje (...) w G. z 5.11.2013 r. i 14.01.2014 r. (k. 109-110),
- przesłuchanie powódki T. M. (k. 111v-112).

T. M. od wielu lat leczyła się psychiatrycznie z uwagi na zaburzenia schizoafektywne. W związku z tym leczeniem przyjmowała leki w postaci pernazyny, depakiny, vicebrolu i biotropilu. Medykamenty te mogły wywoływać zaburzenia równowagi, zasłabnięcie. Ponadto, kobieta jest uzależniona od alkoholu. Z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością stosowane leki u osoby uzależnionej od alkoholu i z zaburzeniami psychicznymi, mogły wywołać zachwianie równowagi skutkujące upadkiem.

Dowody:

- historia choroby z poradni zdrowia psychicznego (k. 115-123),
- pisemna opinia biegłego z zakresu chorób wewnętrznych lek. med. E. M. (k. 210-229) oraz pisemna opinia uzupełniająca (k. 251),
- zeznania świadka A. W. (nagranie rozprawy z 10.03.2016 r. – protokół skrócony na k. 189-189v),
- przesłuchanie powódki T. M. (k. 111v-112).

W dniu zdarzenia T. M. była objęta grupowym pracowniczym ubezpieczeniem typu P w (...) S.A. w W.. Zgodnie z § 3 ogólnych warunków ubezpieczenia, przedmiotem ubezpieczenia były m.in. następstwa nieszczęśliwych wypadków,

powodujące trwałe uszczerbek na zdrowiu lub śmierć ubezpieczonego. Natomiast w myśl § 4 o.w.u., nieszczęśliwy wypadek objęty ubezpieczeniem definiowany był jako nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, niezależnie od swojej woli, doznał trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł. Zgodnie z § 27 pkt 2, ubezpieczeniem następstw nieszczęśliwych wypadków nie były objęte choroby zawodowe i wszelkie inne choroby lub stany chorobowe, nawet takie, które wystąpiły nagle (np. choroby zakaźne, zaziębienia, zapalenie płuc, krwawienie z narządów wewnętrznych, zakłócenia ciąży i porodu, wypadnięcie jądra miążdżystego) oraz wszelkie zawały, wylewy i udary. Suma ubezpieczenia wynosiła 3.500 zł. Z tytułu nieszczęśliwego wypadku powodującego trwałe uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego za każdy 1 % trwałego uszczerbku przewidziano świadczenie w wysokości 4 % sumy ubezpieczenia (§ 5 o.w.u.), tj. w przypadku T. M. 140 zł. T. M. zgłosiła powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu w (...)S.A. Decyzją z 3 lutego 2014 roku zakład ubezpieczeń odmówił wypłaty świadczenia, wskazując, że ubezpieczeniem objęty był nieszczęśliwy wypadek rozumiany jako nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, podczas gdy z okoliczności przytaczanych przez T. M. wynikało, że przyczyną powstania u niej trwałego uszczerbku na zdrowiu było zasłabnięcie, a więc przyczyna wewnętrzna.

Dowody:

- zgłoszenie szkody (k. 7 oraz w aktach szkody),
- decyzja z 3.02.2014 r. (k. 8 oraz w aktach szkody),
- ogólne warunki grupowego ubezpieczenia pracowniczego typ P (k. 43-47).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów wymienionych w poprzedniej części uzasadnienia, jak też w oparciu o zeznania świadka A. W., przesłuchanie powódki T. M. oraz opinię biegłego z zakresu chorób wewnętrznych.

Dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w aktach szkody nie były kwestionowane przez strony, jak również nie budziły wątpliwości sądu, w związku z czym stanowiły wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka A. W., albowiem były one zbieżne ze zgromadzoną dokumentacją medyczną.

Sąd co do zasady dał również wiarę przesłuchaniu powódki T. M.. Sąd odmówił jedynie wiarygodności jej twierdzeniu, że do upadku skutkującego złamaniem nogi doszło w wyniku potknięcia się o kabel. Podkreślenia bowiem wymaga, że o okoliczności tej powódka wspomniała dopiero na rozprawie, już po zapoznaniu się ze stanowiskiem pozwanego, podczas gdy zarówno w zgłoszeniu do zakładu ubezpieczeń, jak i w pozwie utrzymywała, że do upadku doszło wskutek zasłabnięcia. Zresztą w dalszej części zeznań powódka znowu stwierdziła, że przyczyną upadku było zasłabnięcie. Podkreślenia wymaga, że te dwie wersje, tj. zasłabnięcie lub potknięcie się o kabel, w znacznej mierze wzajemnie się wykluczały. Wobec powyższego, w ocenie sądu, twierdzenie o potknięciu się o kabel (czyli zewnętrznej przyczynie upadku) budziło poważne wątpliwości co do jego prawdziwości. Powódka nie była przy tym w stanie przekonująco wyjaśnić tak istotnej zmiany przedstawianej wersji zdarzenia.

Sąd w pełni podzielił treść i wnioski opinii biegłego z zakresu chorób wewnętrznych oraz opinii uzupełniającej, albowiem były one rzetelne, kompletne i przekonujące. Biegła w sposób wystarczająco kategoryczny stwierdziła, że przyczyna upadku powódki była wewnętrzna i wywołana stosowanymi lekami. W ocenie sądu, biegła przekonująco przy tym uzasadniła swoje stanowisko. Zauważyć również należy, że strony nie kwestionowały ostatecznych wniosków opinii.

Sąd pominął zgłoszony przez stronę pozwaną dowód z opinii biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii (k. 273). Po pierwsze, powódka nie stawiała się dwukrotnie na badanie u biegłego 1 kwietnia 2015 roku (k. 143) i 26.08.2015 roku (k. 160), pomimo że była zobowiązana do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z opinii tego biegłego (k. 146). Powódka nie uprawdopodobniła przy tym, ażeby w w/w terminach była niezdolna do

stawiennictwa na badaniach. Przedłożone przez stronę powodową pismo procesowe wraz z dokumentacją medyczną zostało zwrócone pełnomocnikowi na podstawie art. 132 k.p.c. (k. 179). Następnie dokumenty te zostały przedłożone na rozprawie 10 marca 2016 roku, ale okazało się, że nie dotyczyły one okresu kwietnia i sierpnia 2015 roku. Po drugie, zdaniem sądu, w świetle tak jednoznacznej treści i wniosków opinii biegłego z zakresu chorób wewnętrznych, przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ortopedy i traumatologa stało się niecelowe i zmierzałoby do przedłużenia postępowania i zwiększenia jego kosztów.

Powódka dochodziła od pozwanego należności z tytułu umowy ubezpieczenia osobowego. Zgodnie z art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu osobowym polega w szczególności na zapłacie umówionej sumy pieniężnej, renty lub innego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku w życiu osoby ubezpieczonej (art. 805 § 2 pkt 2 k.c.).

Na podstawie zawartej umowy powódka objęta była m.in. ubezpieczeniem od nieszczęśliwego wypadku rozumianego jako nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, niezależnie od swojej woli, doznał trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł (§ 4 o.w.u.).

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego stwierdzić można, że upadek powódki i w konsekwencji złamanie nogi nie zostało wywołane przez jakąkolwiek przyczynę zewnętrzną, lecz spowodowane zostało zasłabnięciem. Przyczyna upadku tkwiła zatem w organizmie powódki i nie była spowodowana nagłym zdarzeniem o charakterze zewnętrznym. Ustalenie takie było uzasadnione w świetle opinii biegłego z zakresu chorób wewnętrznych, jak również w oparciu o okoliczności zdarzenia podawane przez powódkę w zgłoszeniu szkody do zakładu ubezpieczeń oraz w uzasadnieniu pozwu. Jak już wcześniej wspomniano, zmieniona w czasie przesłuchania wersja powódki, że przyczyną upadku było potknięcie o kabel, nie zasługiwała na walor wiarygodności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 805 § 1 i 2 k.c. a contrario, sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzeczono w punkcie I. sentencji wyroku.

Osobnego odniesienia wymagała kwestia doręczania w toku niniejszego postępowania korespondencji do pełnomocnika powódki r. pr. A. B.. Przy wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu Okręgowa Izba Radców Prawnych w T. wskazała jako adres do doręczeń pełnomocnika: ul. (...), (...)-(...) T. (k. 15). Jednakże, w piśmie z 21 marca 2014 roku pełnomocnik sama wskazała inny adres do doręczeń: ul. (...), (...)-(...) T. (k. 17). Na ten adres była kierowana wszelka korespondencja, która była przez pełnomocnika odbierana (zwrotne poświadczenia odbioru na k. 28, 59, 62, 127, 141, 148, 156, 168, 180, 183, 186, 197). Następne dwie korespondencje wysłane pod ten adres, a zawierające m.in. odpisy opinii biegłego z zakresu chorób wewnętrznych oraz opinię uzupełniającą, powróciły jednak po dwukrotnych awizach (k. 234 i 260). Wobec braku zawiadomienia sądu o ewentualnej zmianie adresu, przesyłki te uznano za skutecznie doręczone na podstawie art. 136 § 1 i 2 k.p.c. W tym samym czasie pełnomocnik pozwanego poinformował sąd, że z tego samego powodu nie mógł doręczyć pełnomocnikowi powódki w trybie art. 132 k.p.c. pisma procesowego (k. 239). Wobec powyższego, sąd z urzędu podjął próbę ustalenia aktualnego adresu do doręczeń dla pełnomocnika powódki poprzez zwrócenie się do (...) w T., która w odpowiedzi ponownie wskazała adres: ul. (...), (...)-(...) T. (k. 263). Na tenże adres zostało więc wysłane zawiadomienie o terminie rozprawy 6 lutego 2017 roku, który był ostatnim terminem rozprawy. Korespondencja dla pełnomocnika powódki ponownie była dwukrotnie awizowana i pozostała nieodebrana (k. 269). Sąd uznał to doręczenie za skuteczne (art. 136 § 1 i 2 k.p.c.). Dopiero w mailu z 25 stycznia 2017 roku pełnomocnik powódki wskazała jako swój adres do doręczeń: ul. (...), (...)-(...) T.. W dniu 30 stycznia 2017 roku sąd po raz drugi wysłał zawiadomienie o terminie rozprawy 6 lutego 2017 roku, choć wcześniejsze doręczenie zostało uznane za skuteczne.

O kosztach procesu w punkcie II. wyroku orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i 99 k.p.c. Strona pozwana wygrała niniejszą sprawę w całości, w związku z czym należał jej się zwrot wszystkich poniesionych kosztów procesu, na które składały się kwoty 1.200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym (§ 6 pkt 4 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm./), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 400 zł tytułem zaliczki na poczet opinii biegłego.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu orzeczono na podstawie art. 22³ ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 233) oraz § 2 w zw. § 6 pkt 4 powołanego powyżej rozporządzenia (punkt III. wyroku).

O obciążeniu Skarbu Państwa kosztami sądowymi (punkt IV. sentencji), orzeczono w myśl art. 113 ust. 1 i 4 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 623). Mając na uwadze przede wszystkim sytuację materialną powódki oraz konieczność zwrotu kosztów procesu na rzecz strony pozwanej, sąd stwierdził, że obciążanie jej dodatkowo wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa byłoby dla niej zbyt uciążliwe.